

Návrh habilitační komise na jmenování docentem

Masarykova univerzita

Fakulta

Filozofická fakulta

Habilitační obor

Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury

Uchazeč

Mgr. Pavel Skopal, Ph.D.

Pracoviště

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity
Ústav filmu a audiovizuální kultury

Habilitační práce

Filmová kultura severního trojúhelníku. Filmy, kina a diváci Československa, NDR a Polska 1945-1970 (Brno: Host 2014)

Habilitační komise

Předseda

Prof. PhDr. Jiří Voráč, Ph.D.
Filozofická fakulta Masarykovy univerzity

Členové

Prof. PhDr. Jan Bernard, CSc.
Akademie múzických umění v Praze

Prof. Mgr. Jan Gogola
Janáčkova akademie múzických umění v Brně

Doc. PhDr. Ivan Klimeš
Univerzita Karlova v Praze

Prof. Václav Macek, CSc.
Vysoká škola múzických umění v Bratislavě

Hodnocení vědecké kvalifikace uchazeče

Mgr. Pavel Skopal, Ph.D. (*1972 v Olomouci) je uznávaným a ceněným odborníkem jak mezi studenty a kolegy, tak v rámci domácí i zahraniční odborné a akademické obce. Jako badatel i učitel se významně zasadil o modernizaci a internacionalizaci našeho oboru a svým mezinárodním výzkumem rozšířil a obohatil zdejší odborný diskurs.

Pavel Skopal nejdříve vystudoval Právnickou fakultu Masarykovy univerzity, kde v roce 1995 získal magisterský titul. Od výkonu právnické profese však zběhl k filmové vědě a na Filozofické fakultě absolvoval r. 2001 magisterské studium a r. 2005 doktorské studium, které završil disertační prací „*The Hollywood adventure continues on DVD*“. *Praktiky diferenciacie a diskurzivního rámování hollywoodských filmů na DVD trhu*. Hned poté nastoupil na katedru jako odborný asistent.

Pavel Skopal se zabývá především dějinami filmové distribuce, uvádění a recepce, problematikou mezinárodních koprodukcí, státně monopolní kinematografií a dějinami lokální filmové kultury. Metodologicky využívá a prozkoumává možnosti komparativního

výzkumu a dějin kulturního transferu, orální historie a využití databází pro lokální filmovou historii i pro komparativní mezinárodní projekty.

Kromě knižní monografie, kterou předkládá jako habilitační spis a k níž se ještě dostaneme, pravidelně publikuje a prezentuje výsledky své práce na vážených domácích i zahraničních adresách.

Publikoval přes třicet odborných studií (v odborných knihách, sbornících a časopisech), z toho čtrnáct studií v zahraničí – v angličtině, němčině a polštině.

Vystoupil na dvaadvaceti zahraničních konferencích, mj. v Chicagu, Barceloně, Philadelphii, Lundu, Gentu, Edinburghu, Lisabonu, Denveru, Milánu, Krakově či Washingtonu.

Jako editor připravil čtyři kolektivní monografie, z nichž stěžejní jsou zejména dvě – jedna vyšla česky, druhá anglicky – věnované výzkumu státně monopolní (socialistické) kinematografie: *Naplánovaná kinematografie. Český filmový průmysl 1945-1960* (Academia, 2012), která je vůbec první akademickou publikací na dané téma, a *Cinema in Service of the State. Perspectives on Film Culture in the GDR and Czechoslovakia, 1945–1960* (New York – Oxford: Berghahn Books 2015), kterou Pavel Skopal koeditoval s Larsem Karlem a která je výsledkem mezinárodního výzkumu v ČR, Německu, Francii a USA a vyšla v prestižním angloamerickém nakladatelství Berghahn Books.

Aktivní zapojení do mezinárodní odborné obce dokládají i další jeho činnosti: organizoval či spoluorganizoval dva mezinárodní workshopy, je (či byl) členem pěti mezinárodních vědeckých společností a čtyř mezinárodních výzkumných skupin (European Research on the Historical Experience of Cinema Going; History of Moviegoing, Exhibition and Reception; Digital Cinema Studies; The Reception of The Hobbit – A World Project).

R. 2010 získal prestižní Humboldtovo stipendium a díky němu pobýval devatenáct měsíců jako výzkumný pracovník na Hochschule für Film und Fernsehen Konrad Wolf v Postupimi; další badatelské stáže absolvoval na dalších špičkových akademických pracovištích či výzkumných institutech: na Katedře filmu Amsterdamské univerzity, Katedře filmu, televize a mediálních studií na University of East Anglia v Norwichi a na Herderově institutu v Marburgu.

S těmito odbornými aktivitami souvisí také velmi cílé a úspěšné aktivity grantové: Pavel Skopal byl úspěšným řešitelem či spoluřešitelem dvanácti výzkumných projektů, nejnověji řeší tříletý projekt podpořený Grantovou agenturou ČR na téma „Česká filmová kultura a německá okupace: proces kulturního transferu.“

Pavel Skopal se taktéž věnuje popularizační, překladové a expertní či poradní činnosti: publikoval na dvě desítky popularizačních a přehledových textů, včetně řady rozhovorů s předními zahraničními filmovými historiky a teoretiky, od r. 2013 působí jako expert Státního fondu kinematografie a od r. 2014 je členem ediční rady Národního filmového archivu a edice Biograf v nakladatelství Academia.

Závěr: Vědecká kvalifikace Mgr. Pavla Skopala, Ph.D. **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačního řízení v oboru Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury na Masarykově univerzitě.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

Mgr. Pavel Skopal, Ph.D. působí jako odborný asistent na Ústavu filmu a audiovizuální kultury deset let a vyučovat začal již jako doktorand r. 2002. Významně se zasloužil zejména o rozvoj teoretické větve oboru, v pozdější době o zavedení výzkumných seminářů včetně vedení dlouhodobého výzkumného semináře Filmové Brno zaměřeného na výzkum lokální filmové kultury.

Vedle dvou povinných přednášek pro bakalářské studenty z dějin filmových teorií realizuje přes dvacet volitelných přednášek a seminářů.

Jako školitel dovedl k úspěšné obhajobě osmatřicet bakalářských a magisterských prací, které získaly pět výročních cen Ústavu filmu a audiovizuální kultury či cenu České společnosti pro filmová studia za nejlepší magisterskou filmovědnou práci. Vede disertační práci *Filmový festival pracujících a jeho funkce v kulturní politice*, která je před dokončením. Pravidelně působí jako člen zkušební komise pro bakalářské a magisterské státní zkoušky

Kromě podpůrných studijních materiálů připravil pro své kurzy elektronickou učebnici „Mimo prostor kina: cesta Hollywoodu do domácností“ a online přístupný multimediální výukový materiál „Kinematografie ve válčící Evropě 1939-1945“.

Prezentoval dvanáct vyžádaných přednášek, ve třech případech se jednalo o systematičtější pedagogické působení (Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Katedra filmových studií FF UK v Praze, Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze) a v pěti případech o anglojazyčnou přednášku v zahraničí.

Závěr: Pedagogická způsobilost Mgr. Pavla Skopala, Ph.D. **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačního řízení v oboru Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury na Masarykově univerzitě.

Svou vysokou odbornou kvalifikaci **prokázal** Mgr. Pavel Skopal, Ph.D. rovněž ve své přednášce pro odbornou veřejnost, kterou pod názvem *Koprodukční praxe ve východním bloku ve srovnávací perspektivě: případ Československa, Polska a NDR* proslovil v rámci habilitačního řízení 29. června 2016 na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity.

Hodnocení habilitační práce uchazeče

Mgr. Pavel Skopal, Ph.D. předložil jako habilitační spis publikovanou knižní monografii *Filmová kultura severního trojúhelníku. Filmy, kina a diváci Československa, NDR a Polska 1945-1970* (Brno: Host 2014).

Uvedený habilitační spis posuzovali tři přední odborníci, Doc. PhDr. Ivan Klimeš (Filozofická fakulta Univerzity Karlovy), Doc. PhDr. Jiří Knapík, Ph.D. (Filozoficko-přírodovědecká fakulta Slezské univerzity) a Doc. MgA. Martin Štoll, Ph.D. (Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy).

Všichni tři oponenti hodnotili předložený spis kladně a doporučili jej k dalšímu řízení: výsledek označili za ojedinělý a objevný, přičemž zejména ocenili jeho komparativní mezinárodní rámec, uplatněný koncept kulturního transferu a rozsáhlý primární archivní výzkum.

Doc. Klimeš napsal, že jde o dílo „zcela zásadní povahy. Práce se pozvedá nad československé teritorium a obzírá širší středoevropský region s jeho vnitřními přeshraničními vztahy. Skýtá metodologické vodítko k analýze distribuční sféry a vede přirozený sebevědomý dialog s aktuálním výzkumem v zahraničí.“

Doc. Knapík napsal, že spis „představuje vyzrálou studii založenou na dlouhodobém výzkumu, která významným způsobem obohacuje nejen filmovou historii, ale také naše chápání proměn tzv. socialistické kultury v širším kontextu zemí bývalého sovětského bloku.“

Doc. Štoll: „Jde o velmi přínosný text, důležitý svým geografickým nadhledem i svojí hloubkou ponoru do problematiky. Validitu mu dodává i fakt, že jde o výsledky zkoumání primárních pramenů ve všech třech státech, což autorovi umožnila i jeho jazyková vybavenost.“

Závěr: Úroveň habilitační práce Mgr. Pavla Skopala, Ph.D. **odpovídá** požadavkům kladeným na uchazeče v rámci habilitačního řízení v oboru Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury na Masarykově univerzitě.

Výsledek tajného hlasování komise

počet členů komise		5
počet členů komise přítomných hlasování		5
počet odevzdaných hlasů		5
z toho	kladných	5
	záporných	0
	neplatných	0

Návrh komise:

Na základě výsledků tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce předkládá habilitační komise vědecké radě Filozofické fakulty Masarykovy univerzity návrh **jmenovat** Mgr. Pavla Skopala, Ph.D. docentem v oboru Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury.

V Brně 29. června 2016

Prof. PhDr. Jiří Voráč, Ph.D.

Prof. PhDr. Jan Bernard, CSc.

Prof. Mgr. Jan Gogola

Doc. PhDr. Ivan Klimeš

Prof. Václav Macek, CSc.

